

ÖĞRENCİ

ADI:
SOYADI:
SINIFI: NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023 - 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI
TÜRKÇE DERSİ 7. SINIFLAR
2. DÖNEM 1. SINAV ÖRNEK SORULARI **

Okulunuzun Adı

CEVAP ANAHTARI

Sınav süresi 40 dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

T.7.3.5. Bağlamdan hareketle bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. Dünyadaki yaşam olağan akışında giderken öyle bir zaman gelmiş ki doğanın tüm akışı tersine dönmüştü. Gün ortasında karanlık yaşanır olmuştur, gece uykusunun en tatlı yerinde de aydınlık. Bilim insanları bunun nedenini araştırırdıysa bu değişiklikten en çok etkilenip canı sıkılan çocuklardı. Oyunlarının en heyecanlı yerinde karanlığa gömülmek ya da uykunun en tatlı bölümünde uyandırılmak kimin hoşuna giderdi ki! En çok da karanlıktan yakınıyordu çocuklar.

Bu metinde geçen bazı sözcüklerin anlamı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak anlamlarının karşısındaki boşluğa yazınız. (8 puan)

Olağan	Sık sık olan, olagelen, doğal biçimde olan
Karanlık	Işık olmama durumu
Yakınmak	Sızlanarak anlatmak; sızlamak
Bilim	Evrenin veya olayların bir bölümünü konu olarak seçen, deneye dayanan yöntemler ve gerçeklikten yararlanarak sonuç çıkarmaya çalışan düzenli bilgi

* Tabloda açıklamaları verilen sözcüklerin metinden doğru bulunarak anlamlarının karşısındaki boşluğa yazıldığı yanıtların her birinin puan değeri 2'dir.

* Tabloda açıklamaları verilen sözcüklerin anlamlarının doğru yazılmadığı ya da ilgisiz yazılan yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.3.7. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir. Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur.

2. Aşağıda verilen cümlelerdeki geçiş ve bağlantı ifadelerini cümlelerin karşısındaki boşluğa yazınız, bu ifadelerden istediğiniz birini kendi kuracağınız bir cümle içinde kullanınız. (10 puan)

Oysaki herkes eskiden daha anlayışlıydı bana karşı. **Oysaki**

Son yıllarda özellikle de büyükşehirlerde trafik yoğunluğu arttı. **özellikle**

Çocuklarımıza başka bir deyişle geleceğimize iyi birer örnek olalım. **başka bir deyişle**

Bana yardım edeceğini söylemiştin, halbuki beni yalnız bıraktın. **halbuki**

Benim cümlem: **Konuyu anladım, başka bir deyişle kafamda herhangi bir soru kalmadı.**

* Cümlelerdeki geçiş ve bağlantı ifadelerinin doğru yazıldığı yanıtların her birinin puan değeri 2'dir.

* Geçiş ve bağlantı ifadelerinden birinin bir cümle içinde doğru kullanıldığı yanıtların puan değeri 2'dir. **(Toplam 10 puan)**

* Cümlelerdeki geçiş ve bağlantı ifadelerinin doğru yazılmadığı yanıtlar ile ilgisiz yazılan yanıtlar ve geçiş ve bağlantı ifadelerinden herhangi birinin bir cümle içinde doğru kullanılmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.3.11. Zarfların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

3. Aşağıdaki cümlelerde geçen zarfları bulup altlarını çizerek işaretleyiniz. İşaretlediğiniz zarfların türlerini tabloya yazınız. (20 puan)

Cümleler	Zarf Çeşidi
Sınıfımızda maalesef çok az kitap var.	miktar zarfı
Sınıftaki çocukların hepsi dışarı çıkmış.	yer-yön zarfı
Arkadaşlarınla nerede buluşacaksın?	soru zarfı
Öğle arasında kantinden bir şeyler alıyorum.	zaman zarfı
Öğrenciler konuyu dikkatle dinledi.	durum zarfı

* Verilen cümlelerdeki zarfların doğru tespitinin yapılarak altlarının çizildiği yanıtların puan değeri 2'dir. Altı çizilen bu sözcüklerin çeşidinin doğru yazıldığı yanıtların da her birinin puan değeri 2'dir. **(toplam 20 puan)**

* Verilen cümlelerdeki zarfların doğru tespitinin yapılmayıp yanlış sözcüklerin altlarının çizildiği ya da hiçbir cümlede altı çizili ifadenin olmadığı; zarf çeşidinin yanlış, ilgisiz yanıtları veya hiçbir zarf çeşidinin yazılmadığı, sadece zarf çeşidinin yazılıp verilen cümlelerde altı çizili bir ifadenin olmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.3.12. Fiillerin anlam özelliklerini fark eder.

İş (kılış), oluş ve durum fiillerinin anlam özellikleri üzerinde durulur.

4. Öznenin kendi isteği ile gerçekleşen ve bir nesneyi etkilediği fiillere iş (kılış), öznenin süreklilik gösteren bir durumunu anlatan ve nesne alamayan fiillere durum, öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillere ise oluş fiili denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerde geçen fiilleri inceleyip anlam özelliklerini cümlelerin altına yazınız. (12 puan)

Kardeşimin erkenden kalkmasına oldukça şaşırılmış.

Durum fiili

Akşama doğru karnı çok acıkmış.

Oluş fiili

Ağır yaralanan yaşlı adam birkaç gün sonra öldü.

Oluş fiili

Kitabın sayfalarını teker teker kontrol ettim.

İş (kılış) fiili

Kardeşlerim, beni de alın yanınıza.

İş (kılış) fiili

Barınaktaki hayvanlar halk tarafından yoğun ilgi görüyor.

Durum fiili

* Verilen cümlelerdeki anlam özelliklerinin doğru yazıldığı yanıtların her birinin puan değeri **2**'dir.

* Cümlelerdeki anlam özelliklerinin doğru yazılmadığı yanıtlar ile ilgisiz yazılan yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.3.13. Anlatım bozukluklarını tespit eder.

Anlam yönünden anlatım bozuklukları üzerinde durulur.

5. "Dün gece çok başım ağrıdığından bir türlü uyuyamadım." **cümlesindeki anlatım bozukluğunun sebebini aşağıda belirtilen yere yazınız. Siz de aynı sebeple anlatım bozukluğu olan yeni bir cümle yazınız. (10 puan)**

Anlatım bozukluğunun sebebi: Sözcüğün yanlış yerde kullanılmasından dolayı bir anlatım bozukluğu meydana gelmiştir.

Benim cümlem: Her sınıfa giren bağıra çağıra yerine oturuyor.

* Verilen cümledeki anlatım bozukluğunun sebebini doğru yazıldığı ve bu cümledeki anlatım bozukluğuyla aynı sebeple yeni bir cümle yazıldığı yanıtların puan değeri **10**'dur.

* Verilen cümledeki anlatım bozukluğunun sebebini doğru yazıldığı yanıtların puan değeri **5**'tir. Anlatım bozukluğu sebebini yazılmayıp yalnızca kendi kurduğu cümle yazıldığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

* Verilen cümledeki anlatım bozukluğunun sebebini doğru yazılmadığı, ilgisiz yanıtlar ve buna uygun bir cümle kurulmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

6 ve 7. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Sürekli olarak annesi ve babası tarafından cezalandırılan, bu nedenle özür dilemek zorunda kalan çocukta güven duygusunu geliştirmez. Anne ve babaya karşı aşırı kızgınlık doğar. Bu duygular suçluluk düşüncelerini geliştirir. Annesi, babası ve çevresinden sürekli övgü alan, şımartılan çocukta ise aşırı güven oluşur. Bu durum, özsever doyuma dayalı benlik yapısına yol açar. (Özsever doyuma dayalı benlik yapısı, kişinin kendi ihtiyaçlarını ve arzularını her şeyin üstünde tutması anlamına gelmektedir.)

T.7.3.16. Metnin konusunu belirler.

6. Yukarıdaki metnin konusunu yazınız. (10 puan)

Anne, baba tutumlarının çocuklarda özgüven gelişimine etkisi

* Verilen metinde yazarın, üzerinde en çok durduğu kavram ya da kavramların yazıldığı, parçanın tamamını kapsar nitelikte olan tüm yanıtlar tam puan (**10 puan**) ile değerlendirilecektir.

* Diğer örnek yanıtlar: "Ceza ve övgünün çocuklarda benlik algısı ve duygusal gelişimi üzerindeki etkisi, cezalandırmanın ve şımartmanın çocuklarda güven duygusunu nasıl etkilediği, çocuklarda özgüven gelişimi ve anne, baba tutumlarının bu konudaki etkisi." gibi yanıtlar da tam puanla değerlendirilecektir.

* Verilen metinle ilgisi olmayan ya da konunun yanlış ifade edildiği yanıtlar ile ilgisiz yazılan yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.3.37. Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.

7. Yukarıdaki metinde düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur, yazınız. (10 puan)

Düşünceyi geliştirme yollarından "karşılaştırma"ya başvurulmuştur.

* Verilen metindeki düşünceyi geliştirme yolunun doğru yazıldığı yanıtların puan değeri **10**'dur.

* İstenen düşünceyi geliştirme yolunun doğru yazılmadığı yanıtlar ile ilgisiz yazılan yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.4.3. Hikâye edici metin yazar.

8. Aşağıda bir bölümü verilmiş olan metni, hikâye türünün özelliklerini göz önünde bulundurarak kendi cümlelerinle (3-4 cümle) yeni bir paragraf yaparak tamamlayınız. (20 puan)

Küçük bir Anadolu kasabasında oturuyorduk. Bahar gelmişti. Evimizin bahçesindeki çelimsiz kayısı ağacı çiçekler içindeydi. Bahçeyi belletmiştik. Kendi elimle soğan, marul falan ekecektim. Gerekli şeyleri aldım, bahçeye indim. Hafif, iniltiye benzeyen bir ses duydum. Nereden geliyordu? Şöyle bir bakındım, bir şey göremedim. Küçük bir hayvan yavrusunun sesine benziyordu. Sesin geldiği yöne kafamı çevirdiğimde bir köpek yavrusuyla karşı karşıya kaldım. O kadar küçüktü ki daha gözleri bile açılmamıştı. Rengi siyahtı. Başının üzerinde sağrısının iki yanında iri, beyaz benekler vardı. Sızlanıyor, kıpırdanıyor, çok ince bir sesle ağlıyordu.

* Öğrencilerin; konu bütünlüğüne dikkat ettiği, hikâye türünün özelliklerini göz önünde bulundurarak 3-4 cümlelik bir paragraf ile (3 cümleden az olmamak kaydıyla) metni tamamladığı yanıtlar tam puan **(20 puan)** ile değerlendirilecektir.

* Öğrencinin kendi yazdığı cümle sayısı iki ise toplam puandan 2 puan; yazdığı cümle sayısı bir ise toplam puandan 4 puan düşülecektir.

* Öğrencilerin; konu bütünlüğüne ve hikâye türünün özelliklerine dikkat etmeden yazdığı ilgisiz yanıtlar ya da metnin devamının hiç yazılmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

ESKİŞEHİR

** Bu örnek yazılı sınav soruları 9 Şubat 2024 tarihinde yapılan İl Zümre Öğretmenler Kurulu toplantısında il/ilçe alan zümre öğretmenlerince kararlaştırılan senaryolardan 1. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.